

ВІННИЦЬКИЙ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ КОЛЕДЖ

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

З ОСНОВ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ В 2017 РОЦІ

на здобуття

освітньо-кваліфікаційного рівня – **«МОЛОДШИЙ СПЕЦІАЛІСТ»**

для абітурієнтів з дипломом кваліфікованого робітника

за спеціальностями:

071 «Облік і оподаткування»

072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

ВСТУП

Економіко-правовий коледж Вінницького фінансово-економічного університету надає освітні послуги з підготовки фахівців за напрямками (спеціальностями) затвердженими наказом Міністерства освіти і науки № 604 від 13.07. 2007 р. «Про порядок уведення в дію переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста», із змінами і доповненнями, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 2 грудня 2010 року № 1188.

Програма „Основи економічної теорії”, складена відповідно до нормативної дисципліни та відповідно до Правил прийому до Економіко-правового коледжу Вінницького фінансово-економічного університету на 2017 рік розділ II (з нормативним терміном навчання на вакантні місця) осіб, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень кваліфікованого робітника.

Вступний іспит являє собою комплекс кваліфікаційних завдань, які дозволяють виявити рівень підготовки абітурієнта, ступінь володіння базовими економічними знаннями та уміннями для використання при виконанні виробничих функцій, зазначених в освітньо-професійних програмах кваліфікованого робітника.

Розділ I. Вступ до економічної теорії

Тема 1. Предмет і функції економічної теорії

Зародження економічних знань. Становлення і основні етапи розвитку економічної теорії як науки. Сучасні напрямки, школи і течії економічної теорії. Розвиток економічної думки в Україні. Предмет дослідження в економічній теорії. Різні підходи до його визначення і аналізу різними школами. Складові частини сучасної економічної теорії. Позитивна та нормативна економічна теорія. Економічне мислення, його види та роль у розумінні економічного життя суспільства. Економічні категорії, закони і принципи. Система економічних законів. Пізнання та використання економічних законів. Методологічні аспекти механізму дії і використання економічних законів людьми. Функції економічної теорії. Місце економічної теорії в системі конкретно-економічних наук. Економічна теорія - наукова основа економічної політики держави. Взаємозв'язок економічної теорії, економічної політики та господарської практики.

Тема 2. Основні методи пізнання соціально-економічних процесів

Специфіка соціально-економічних досліджень. Мікроекономічний та макроекономічний рівні досліджень. Емпіричні та теоретичні методи. Метод абстракції. Єдність абстрактного і конкретного. Сходження від абстрактного до конкретного. Методи аналізу та синтезу. Математичні і статистичні методи та поєднання кількісного і якісного аналізу. Системність та єдність логічного та історичного аналізу. Методи індукції і дедукції. Методи економіко-математичного гіпотетичного моделювання та графічних зображень.

Розділ 2. Загальні засади соціально-економічного розвитку суспільства

Тема 3. Економічні потреби суспільства. Економічні інтереси

Виробництво як визначальний фактор потреб суспільства та їх розвитку. Суперечність між суспільними потребами і економічними ресурсами суспільства. Вибір альтернатив ефективного використання обмежених ресурсів та виробничих можливостей. Економічні потреби суспільства, їх суть і структура. Корисність продукту. Економічний закон зростання потреб. Формування потреб. Економічні інтереси, їх сутність та суб'єкти. Взаємозв'язок Інтересів і потреб. Єдність і протиріччя інтересів економічних суб'єктів та шляхи їх розв'язання. Економічні потреби та інтереси - рушійна сила соціально-економічного розвитку.

Тема 4. Економічна система суспільства. Відносини власності

Формаційний та цивілізаційний підходи до процесів суспільного розвитку. Об'єктивні основи розвитку людської цивілізації. Етапи розвитку та гуманістична спрямованість цивілізаційного процесу. Економічна система, її сутність та структурні елементи. Продуктивні сили як матеріальна основа економічної системи. Економічні відносини як суспільна форма і спосіб організації економічної системи. Типи і еволюція економічних систем. Власність як економічна категорія. Місце та роль власності: економічній системі. Власність та право власності. Суб'єкти та об'єкти власності. Нові об'єкти власності. Види і форми власності та форми господарювання. Пліуралізм форм

власності в ринковій економіці. Людина в економічній системі як виробник, суб'єкт виробничих відносин, кінцева мета суспільного виробництва.

Тема 5. Форми організації суспільного виробництва та їх еволюція

Виробництво як основа життя та розвитку суспільства. Процес праці і процес виробництва. Суспільне виробництво і відтворення. Прості моменти процесу праці. Зміст і структура виробництва. Матеріальне і нематеріальне виробництво. Основні фактори суспільного виробництва та їх взаємозв'язок. Виробнича функція. Крива виробничих можливостей. Ефективність виробництва та її економічні та соціальної показники. Загальні форми організації суспільного виробництва натуральне і товарне, їх суть та основні риси. Умови виникнення товарного виробництва. Проста і розвинені форми товарного виробництва, їх спільні риси та відмінності. Товарне виробництво як основа ринкової економіки та його роль економічному розвитку суспільства. Економічні та неекономічні блага. Товар як фундаментальні категорія товарного виробництва. Вартість, споживна вартість цінність товару. Альтернативні теорії формування вартості товарів та послуг. Закон вартості, його сутність та функції.

Тема 6. Теорія грошей

Гроші як розвинута форма товарних відносин. Концепції виникнення грошей. Специфіка вартості грошей. Функції грошей та їх еволюція. Гроші та ціна. Грошовий обіг і його закони. Грошова маса, її структура та агреговані показники. Грошовий ринок. Пропозиція та попит на гроші. Рівновага грошової та товарної мас. Модель І.Фішера. Грошова система, її основні елементи та типи. Еволюція грошових систем. Види та природа сучасних грошей. Створення грошової системи в Україні. Суть, причини та види інфляції. Стагфляція. Соціально-економічні наслідки інфляції. Антиінфляційна державна політика.

Розділ 3. Теоретичні основи ринкової економіки

Тема 7. Ринкова економіка: суть, функції і структура. Суб'єкти ринкової економіки

Теоретичні засади становлення ринкових відносин. Ринкове господарство як невід'ємний компонент товарного виробництва. Об'єктивні передумови виникнення ринку. Типи ринків. Сучасний ринок, його сутність, види і структура. Соціально-економічні фактори і основні структурні елементи товарного ринку. Ринки предметів споживання і послуг, засобів виробництва, науково-технічних розробок та інформації. Фінансово-кредитний та валютний ринки. Ринок праці (робочої сили). Функції ринку: відтворювальна, регулююча, стимулююча та контролююча. Ринок як сигнальна кон'юнктурно-економічна система. Основні суб'єкти ринкової економіки. Домогосподарства і сім'я як суб'єкти ринкової економіки, їх цілі, функції та проблеми. Підприємства (фірми) як виробники основної маси товарів і послуг, що задовольняють потреби людини та як суб'єкти ринку. Цілі та функції підприємства. Організаційні та правові форми підприємства та їх класифікація. Господарські товариства. Посередники на ринку. Держава як суб'єкт ринкового господарства. Цілі, функції та механізми впливу держави на ринкову економіку. Закон попиту і пропозиції. Попит і пропозиція як елементи ринку. Взаємодія попиту і пропозиції з ціною. Еластичність попиту і пропозиції.

Тема 8. Капітал як економічна категорія і фактор виробництва. Оборот капіталу

Сутність капіталу. Його матеріально-речовий зміст та соціально-економічна форма. Теорії капіталу та їх сучасне трактування. Первісне нагромадження капіталу - початковий фактор формування ринкового підприємництва. Особливості сучасного нагромадження капіталу в Україні. Капітал і витрати виробництва. Концепції витрат виробництва. Види витрат виробництва та особливості їх динаміки. Прибуток (дохід) на капітал і фактори, що його визначають. Маса і норма прибутку. Промисловий капітал та його кругообіг. Стадії кругообігу і функціональні форми промислового капіталу. Оборот капіталу, його сутність. Співвідношення категорій кругообіг і оборот капіталу. Швидкість обороту капіталу. Основний і оборотний капітал. Час обороту капіталу та його складові частини. Амортизація та відтворення основного капіталу. Фізичний та моральний знос основного капіталу. Амортизаційний фонд як одне з джерел відтворення основного капіталу.

Тема 9. Інфраструктура ринку і капітал сфери обігу

Об'єктивна зумовленість та сутність економічної інфраструктури. Ринок як особлива інфраструктурна система. Загальне уявлення про інфраструктуру ринку. Організаційно-технічна інфраструктура ринку. Товарна біржа. Фінансово-кредитна інфраструктура ринку. Науково-дослідницька інфраструктура ринку. Інтернет-торгівля у сфері ринкової інфраструктури. Природа і генезис торговельного капіталу. Торговельний капітал як відокремлена частина промислового капіталу. Особливості сфери функціонування торговельного капіталу та його функціональна структура. Витрати обігу. Торговельний прибуток і його норма. Генезис, природа і джерела позичкового капіталу. Позичковий процент. Норма позичково проценту та його динаміка. Межі коливання. Кредитно-банківська система як сфера руху позичкової капіталу. Акціонерно-корпоративний капітал. Цінні папери акціонерні товариств. Формування акціонерного капіталу і акціонерні товариств в трансформаційній економіці України. Роль ринкової інфраструктури в регулюванні економічних процесів.

Тема 10. Монополія та конкуренція в ринковій економіці

Конкуренція і монополізм як основоположні атрибути ринкової економіки. Сутність і генезис економічної конкуренції. Конкуренція - антипод монополізму. Всеохоплюючий характер конкуренції. Економічний закон конкуренції. Сутність, витоки та види монополізму. Організаційні форми монополістичних структур. Види конкуренції. Досконала або вільна і недосконала конкуренція. Типи ринків недосконалої конкуренції: чиста монополія, монополістична конкуренція, олігополія. Цінова та нецінова конкуренція. Монопольні ціни. Галузеві олігополістичні ринкові ситуації. Основні риси олігополістичної конкуренції. Неціновий характер і основні засоби олігополістичної конкуренції. Монопольна влада. Недоліки надмірної монополізації економіки. Антимонопольна політика і антимонопольне законодавство. Антимонопольна політика в Україні.

Тема 11. Ринкові відносини в аграрному секторі економіки

Аграрні відносини, їх зміст та особливості. Суб'єкти аграрних відносин. Земля як економічна категорія і фактор виробництва. Форми власності на землю і форми господарювання в сільському господарстві. Фермерські господарства. Кооперативні господарства. Державні господарства. Змішані господарства. Рентні відносини. Сутність земельної ренти, її види та механізм створення. Розподіл і використання рентного доходу. Орендна плата і її структура. Земельний податок. Ринок землі. Попит і пропозиція на землю. Ціна землі. Агропромислова інтеграція і агропромисловий комплекс. Сучасні проблеми реформування та піднесення сільського господарства в Україні. Державна політика регулювання та підтримки сільськогосподарського виробництва.

Розділ 4. Перехідна економіка

Тема 12. Закономірності та особливості розвитку перехідних економік

Закономірності і сутність еволюційного переходу економічної системи до її наступного типу. Перехідні економічні системи, їх зміст та основні риси. Формування інституційних та економічних умов переходу до нової системи господарювання. Криза та розпад командно-адміністративної системи і необхідність переходу економіки постсоціалістичних країн до ринкових відносин. Концепції різноманітності форм переходу різних країн до ринкової економіки. Еволюційний шлях та радикальний перехід (“шокова терапія”) до ринку. Основні напрями формування сучасних ринкових відносин. Становлення і розвиток підприємництва та конкурентного середовища. Формування державного і ринкового механізмів регулювання економіки. Державне регулювання в перехідній економіці. Роль, засоби та інститути державного регулювання трансформованої економіки. Лібералізація економіки та приватизація власності, формування ринкової інфраструктури, структурна перебудова та демонополізація економіки, фінансова стабілізація в країні та соціальна підтримка частки населення – важливіші закономірності переходу постсоціалістичних країн до ринкової економіки. Динаміка і структура виробництва в перехідній економіці. Трансформаційний спад та макроекономічна незбалансованість на початковому етапі переходу до ринку. Макроекономічна стабілізація та перехід до економічного зростання – головні напрямки макроекономічної політики. Її типи та інструменти. Монетарний підхід до фінансової стабілізації.

Тема 13. Підприємство (фірма) в перехідній економіці

Підприємство, фірма як основна макроекономічна ланка країни та головна сфера ринкової трансформації її економіки. Стан підприємства в перехідній економіці. Вплив макроекономічної політики на підприємства, фірми. Типи приватизованих підприємств в перехідній економіці. Структура капіталу приватизованих підприємств. Основні групи інвесторів та їх інтереси. Участь держави в управлінні підприємствами. Основні моделі управління. Реструктуризація підприємств в умовах переходу до ринку. Організаційна реструктуризація. Фінансова реструктуризація. Інфраструктура професійної підтримки підприємств, фірм. Консультування щодо управління (менеджмент-

консалтинг). Аудит і бухгалтерське консультування. Юридичне консультування. Консультування з питань організації виробництва і реалізації та з інших питань.

Тема 14. Теоретичні аспекти ринкової трансформації економіки України

Цілі та основні напрямки ринкової трансформації економіки України. Інституціональні перетворення в Україні. Роздержавлення і приватизація - основа ринкових перетворень відносин власності і економічної структури виробництва. Форми і механізм роздержавлення та приватизації. Демоніполізація та формування конкурентного середовища. Реформування фінансово-податкової та грошово-кредитної систем. Формування ринкових відносин в агропромисловому комплексі. Соціальна складова економічних перетворень в Україні. Тіньова економіка в Україні: причини, соціально-економічні наслідки та шляхи подолання. Зовнішньоекономічна політика України в перехідний період. Формування українського типу відкритої економіки. Структура і форми міжнародних економічних зв'язків України. Основні проблеми та суперечності перехідних процесів в Україні. Роль держави в становленні ринкової економіки України. Політика реформ та економічна безпека держави.

Розділ 5. Економічна теорія та економічна політика держави.

Тема 15. Економічна теорія - наукова основа економічної політики держави

Сутність і цілі економічної політики. Взаємозв'язок економічної теорії і економічної політики. Кейнсіанська, неоліберальна та монетаристська концепції макроекономічної політики. Національно-економічні інтереси - вихідний пункт визначення/ національної економічної політики. Моделі ринку і економічної політики. Американська, або ліберальна, модель ринку. Німецька, або неоліберальна, модель ринку. Англійська, або європейсько-кейнсіанська, модель ринку. Моделі ринку в нових індустріальних країнах, що розвиваються.

Тема 16. Держава та її економічні функції в ринковій економіці

Держава як суб'єкт економічної системи. Теоретичні попити на роль держави в економіці та їх еволюція. Кейнсіанська неокласична моделі регулювання економіки. Економічні функції держави. Місце і роль держави в командній! економіці. Економічні функції держави в сучасній ринковій економіці. Система цілей державного макроекономічного регулювання. Форми, методи та інструменти регулювання економіки. Правові, економічні та адміністративні методи. Прямі та непрямі методи. Фінансово-кредитне регулювання економіки. Бюджетна та податкова система як інструмент економічної політики держави. Державний сектор та державне підприємництво як спосіб реалізації економічних функцій держави.

Тема 17. Фінансово-кредитна система

Фінанси в системі економічних відносин. Суть фінансів та їх функції. Суб'єкти та види фінансових відносин. Фінансова система. Фінанси підприємництва. Фінанси населення. Загальнодержавні фінанси. Сутність і структура державного бюджету. Державний бюджет та позабюджетні фонди. Місцеві бюджети. Бюджетна та податкова системи. Сутність і структура

податків. Податкова система в Україні. Державні витрати та дефіцит бюджету. Джерела покриття, бюджетного дефіциту. Державний борг. Кредитна система. Суть та функції кредиту. Основні форми кредиту. Банківський кредит. Роль кредиту в сучасній ринковій економіці. Закономірності розвитку кредитної системи. Кредитно-грошова політика в Україні. Банківська система. Банк як економічна категорія. Структура: банківської системи та її еволюція. Банки їх види та функції. Основні банківські операції. Банківський прибуток. Цінні папери та їх види. Акції. Облігації. Казначейські зобов'язання та ощадні сертифікати. Ринок цінних паперів. Фондова біржа.

Розділ 6. Суспільне відтворення та економічне зростання

Тема 18. Економічне відтворення та економічне зростання. Циклічні коливання в економіці

Сутність і багатогранність процесу суспільного відтворення. Суспільний продукт та закономірності його розширеного відтворення. Відтворення елементів економічної системи. Економічне зростання: сутність, типи і фактори. Основні моделі економічного зростання: Кейнсіанська, неокласична, Домара-Харрода. Фактори економічного зростання. Науково-технічна революція та її роль в економічному зростанні. Заощадження та нагромадження. Інвестиції - ключова ланка перетворення структури народного господарства та передумов економічного зростання. Циклічність економічного розвитку. Основні характеристики циклів. Економічні і структурні кризи. Малі і середні цикли. Довгі хвилі Н.Д. Кондратьєва. Державне антикризове регулювання економіки.

Тема 19. Доходи, їх джерела та розподіл. Зайнятість і відтворення робочої сили в перехідній економіці

Сутність доходу як економічної категорії. Доходи населення, їх види та джерела формування. Сутність та механізм розподілу доходів. Функціональний та персональний розподіл доходів. Форми розподілу доходів за трудові результати та економічну діяльність. Заробітна плата: як ціна товару «робоча сила» та форма розподілу за результатами праці. Форми та системи заробітної плати. Дохід від кооперативно-колективної та індивідуальної трудової діяльності. Підприємницький дохід. Доходи від власності та рентні доходи. Сімейні доходи, їх структура та використання. Заощадження як необхідний елемент в структурі сімейних доходів. Номінальні та реальні доходи. Диференціація доходів та її межі. Крива Лоренца. Соціальні аспекти економічних відносин. Рівень та якість життя населення. Прожитковий мінімум. Бідність і процеси маргіналізації населення. Тіньова економіка та її вплив на соціально-економічний розвиток. Еволюція соціальної структури суспільства. Необхідність та сутність системи соціального захисту населення. Основні елементи механізму соціального захисту. Державне регулювання розподілу доходів. Роль держави у забезпеченні соціального захисту в умовах переходу до ринкової економіки. Зайнятість, її суть і форми. Неповна зайнятість та рівень безробіття. Причини та форми безробіття. Сутність та фактори розширеного відтворення робочої сили. Роль держави у регулюванні зайнятості та відтворенні робочої сили.

Розділ 7. Закономірності розвитку світового господарства

Тема 20. Інтернаціоналізація господарського життя і світовий ринок

Сутність, етапи становлення та основні риси світовою господарства. Сучасна структура світового господарства. Міжнародний поділ праці та інтернаціоналізація економіки як основа формування світового господарства. Транснаціональні корпорації і розвиток міжнародних виробничих зв'язків. Міжнародна економічна інтеграція та її організаційні форми. Світова торгівля: сутність та структура. Всесвітній ринок товарів і послуг. Сучасні тенденції розвитку світової торгівлі. Торговельна політика, її види та інструменти. Теорія порівняльних витрат. Торговельний і платіжний баланс. Сучасні тенденції розвитку світової торгівлі. Міжнародні кредитні відносини і механізм їх регулювання. Зміст і структура світової валютної системи. Валютні курси. Конвертованість валют. Валютні ринки. Міграція населення і світовий ринок праці. Сутність і причини, форми і тенденції розвитку міграції робочої сили. Проблеми інтеграції економіки України у світове господарство.

Тема 21. Глобалізація світогосподарських зв'язків та загальноцивілізаційні проблеми людства

Сучасна глобалізація світогосподарських зв'язків і виникнення загальноцивілізаційних проблем людства. Природа і види глобальних проблем сучасності та їх класифікація. Паливно-енергетична та сировинна проблеми. Демографічні проблеми світу і шляхи її вирішення. Засвоєння Світового океану і космосу. Проблема і шляхи скорочення зон зuboжіння, голоду і хвороб у світі. Масштаби загрози і шляхи вирішення екологічних проблем. Національні і глобальні проблеми роззброєння та демілітаризації економіки. Взаємопов'язаний характер, економічні основи та шляхи вирішення глобальних проблем людства. Необхідність і форми міжнародного співробітництва у вирішенні глобальних економічних проблем.

Орієнтовний перелік питань з основ економічної теорії

1. Основні етапи розвитку економічної науки (з XVII до кінця XIX ст.)
2. Товар і його властивості
3. Економічні категорії, закони та принципи
4. Економічне зростання та економічний розвиток
5. Основні напрями сучасної економічної теорії
6. Земельна рента
7. Форми пізнання та використання економічних законів
8. Сільськогосподарське виробництво як особлива сфера застосування праці та капіталу
9. Економічні інтереси: сутність, суб'єкти, класифікація
10. Сутність і структура сучасного світового господарства
11. Методи обчислення суспільного продукту
12. Закон вартості та його функції
13. Капітал як економічна категорія товарного виробництва
14. Економічні функції держави
15. Форми та системи заробітної плати
16. Основні форми та методи державного регулювання та їхній механізм
17. Структура та види ринків
18. Витрати на споживання. Заощадження домогосподарств
19. Сутність попиту та пропозиції, їх взаємодія. Ринкова рівновага
20. Сутність міжнародних економічних відносин, їх трансформація
21. Суть та класифікація капіталу
22. Сутність і структура господарського механізму
23. Суспільний продукт і його форми
24. Сутність заробітної плати та її функції
25. Розкрити зміст теорії грошей та її види: еволюційна, раціоналістична, державна та функціональна
26. Торговельний капітал та його еволюція за сучасних умов
27. Витрати виробництва, їх сутність та види

28. Конкуренція: її сутність, види і роль у ринковій економіці
29. Економічні потреби суспільства та їх класифікація
30. Розподіл і використання прибутку підприємства
31. Сутність та моделі ієрархії економічних потреб
32. Особливості підприємницької діяльності й функціонування капіталу в різних сферах економіки
33. Взаємодія потреб та інтересів як рушійна сила соціально-економічного прогресу
34. Зайнятість населення і її регулювання в сучасних умовах
35. Сутність і основні риси товарного та натурального виробництва
36. Конкуренція: її сутність, види і роль у ринковій економіці
37. Зміст процесу суспільного відтворення. Визначення сутності сукупного суспільного продукту
38. Продукт праці та його форми
39. Суспільний продукт і його форми. Методи обчислення суспільного продукту
40. Зміст та структура національного багатства
41. Зміст економічної системи та її структурні елементи
42. Сутність собівартості, її види. Шляхи зниження собівартості продукції
43. Закон зростання потреб і соціально-економічна ефективність виробництва
44. Сутність ринкової ціни. Види цін

КРИТЕРІЇ
оцінки знань абітурієнтів при складанні вступних випробувань з
ОСНОВ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

Оцінювання знань абітурієнтів здійснюється за 100-бальною шкалою.

Відповідь абітурієнта на кожне питання оцінюється таким чином:

Бали	Оцінка по 5-ти бальній шкалі	Критерії оцінювання
90-100	Відмінно	Виставляється абітурієнтам, які досягли виконання поставлених завдань з незначною кількістю помилок. Абітурієнт повністю володіє теоретичним матеріалом та практичними аспектами дисципліни «Основи економічної теорії»; уміє керуватись економічними законами, які впливають на прийняття рішень, прогнозувати соціальні наслідки прийнятих рішень; прогнозувати поведінку окремих людей, груп населення в різних типах економічних систем; знаходити оригінальні підходи до розв'язання економічних проблем і завдань; порівнювати економічні умови в різних країнах, регіонах; пояснювати розв'язок завдань підвищеного або комбінованого рівня.
74-89	Добре	Виставляється абітурієнтам, відповіді яких загально правильні з кількома помилками. Абітурієнт володіє навчальною інформацією, яку вміє аналізувати, узагальнювати та систематизувати; аргументовано відповідає на поставлені запитання; уміє користуватись економічними законами для розв'язування задач; будувати та читати графіки; відбирати необхідну додаткову інформацію для розв'язування типових завдань; аргументовано, посилаючись на закони, правила, формули, пояснювати деякі економічні процеси, однак система його знань не виходить за межі підручничкового матеріалу – це лише грамотне його відтворення та пояснення.
60-73	Задовільно	Виставляється абітурієнтам, відповіді яких є загально правильними, але із значною кількістю помилок. Абітурієнт відтворює тему відповідно до її викладу в підручнику, ілюструючи власними прикладами; розкриває суть економічних понять, формул, законів, допускаючи у відповідях незначні неточності; намагається співвіднести економічні явища з їх характеристиками, застосовувати окремі прийоми логічного мислення (порівняння, аналіз, висновок); може здійснити частковий аналіз і порівняння економічних явищ побутового рівня.
1-59	Незадовільно	Виставляється абітурієнтам, відповіді яких є неправильним, із значною кількістю помилок. Абітурієнт відтворює незначну частку теми в тому вигляді й у тій послідовності, в якій вона була представлена в підручнику; уміє, неспроможність дати навіть коротку, базову характеристику відповідних проблем. Відсутність знань щодо загальної структури проблематики дисципліни (окремих розділів), ключових положень, формул.

Список рекомендованої літератури

1. Башнянин Г.І. Політична економія. - Київ: Ніка-Центр Ельга, 2003.
2. Гальчинський А.С., Єщенко П.С., Палкін Ю.І. Основи економічної теорії: Підручник. - К.: Вища шк., 2006.
3. Господарчий кодекс України. - Харків: "Одісей", 2008.
4. Державне регулювання економіки: Навч. посібник /СМ. Чистов, А.Є. Никифоров, Т.Ф. Куценко та ін. - Вид. 2-ге, доопрац. і допов. - К.: КНЕУ, 2004.
5. Дорогунцов С.І., Гош ОН. Політична економія: науковий курс. - К.: Оріони, 2004.
6. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку /За ред. акад. НАН України В.М. Гейця. - К.: Інститут економічного прогнозування. Фенікс, 2003.
7. Економічна теорія: Підручник //За ред. В.М. Тарасовича. - К.: Центр навчальної літератури, 2006.
8. Національна економіка: Підручник //За ред. проф. к.е.н. П.В. Круша. - К.: Каравела, 2008.
- 9.Кривов'язюк І.В., Цимбалюк І.О. Механізм регулювання конкурентних відносин на регіональних сировинних ринках: монографія / І.В. Кривов'язюк, І.О. Цимбалюк – Луцьк: РВВ ЛНТУ, 2009. – 215 с.
- 10.Ліпич Л. Г. Формування стратегії розвитку будівельного підприємства в умовах інвестиційної конкуренції : монографія / Л. Г. Ліпич, І. В. Чорнуха, І. О. Цимбалюк. – Луцьк : Вежа-Друк, 2015. – 211 с.
11. Перехідна економіка: Підручник //За ред. В.М. Гейця. - К: Вища шк., 2003.